

บทความวิจัย (Research Article)

ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อข้อจำกัดในการดำเนินงานและการเข้าถึงแหล่งเงินทุน จากสถาบันการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดพิษณุโลก

Causal Factors Affecting Operating Constraints and Access to Finance from Financial Institutions of Small and Medium Enterprises (SMEs) in Phitsanulok

อุษณีย์ เส็งพานิช^{1*}
Usanee Sengpanich^{1*}

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนจากสถาบันการเงิน และอิทธิพลของปัจจัยด้านลักษณะกิจการ คุณสมบัตินของผู้บริหารและการเงินการบัญชีของกิจการ ที่มีผลต่อข้อจำกัดในการดำเนินงานและการเข้าถึงแหล่งเงินทุนจากสถาบันการเงินของ SMEs ในจังหวัดพิษณุโลก เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เก็บข้อมูลจาก SMEs ในจังหวัดพิษณุโลกจำนวน 395 ราย สุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Model: SEM) ผลการวิจัยพบว่า โมเดลการเข้าถึงแหล่งเงินทุนจากสถาบันการเงินมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ดี ($\chi^2 = 136.161$, $df = 113$, $\chi^2/df = 1.205$, $p\text{-value} = 0.068$, $GFI = 0.951$, $IFI = 0.996$, $CFI = 0.996$, $RMSEA = 0.026$) ลักษณะกิจการและการเงินการบัญชีของกิจการมีอิทธิพลต่อข้อจำกัดในการดำเนินงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$) ลักษณะกิจการและข้อจำกัดในการดำเนินงานมีอิทธิพลต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) และ ($p < .05$) ตามลำดับ ในขณะที่ ข้อมูลเชิงประจักษ์ยังไม่สนับสนุนว่าการเงินการบัญชีของกิจการมีอิทธิพลต่อข้อจำกัดในการดำเนินงานและการเข้าถึงแหล่งเงินทุน นอกจากนี้ บุพปัจจัยที่มีอิทธิพลรวม (Total Effect) ต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนสูงที่สุดคือ ลักษณะกิจการรองลงมาคือ ข้อจำกัดในการดำเนินงาน และคุณลักษณะผู้บริหาร ตามลำดับ

คำสำคัญ: การเข้าถึงแหล่งเงินทุนจากสถาบันการเงิน วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ปัจจัยเชิงสาเหตุ

¹ สาขาวิชาบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

Program in Business Administration, Faculty of Management Science, Pibulsongkram Rajabhat University

*Corresponding author; email: u_sengpanich@hotmail.com

(Received: 3 May 2020; Revised: 10 June 2020; Accepted: 8 July 2020)

DOI: <https://doi.org/10.14456//psruhss.2021.2>

Abstract

The objectives of this survey research are to study the casual factors affecting access to finance from financial institutions and the influences of firm characteristics, entrepreneurial characteristics and financial characteristics on operating constraints and access to finance of SMEs in Phitsanulok. The samples are 395 samples selected by simple random sampling method. Data collected by questionnaires was analyzed by Structural Equation Model (SEM). The results revealed that access to finance from financial institutions is consistent with the empirical data ($\chi^2 = 136.161$, $df = 113$, $\chi^2/df = 1.205$, $p\text{-value} = 0.068$, $GFI = 0.951$, $IFI = 0.996$, $CFI = 0.996$, $RMSEA = 0.026$). Firm characteristics and financial characteristics significantly influenced operating constraints ($p < .001$). Additionally, Firm characteristics and operation constraints significantly influenced access to finance ($p < .01$) and ($p < .05$) respectively, whereas the empirical data did not support that financial characteristics influenced operation constraints and access to finance. Lastly, the antecedents rendering the most influential total effect to access to finance are firm characteristics, operation constraints and entrepreneurial characteristics respectively.

Keywords: Access to finance from financial institutions, Small and medium enterprises, Causal factors

บทนำ

ประเทศไทยอยู่ในภาวะกับดักรายได้ปานกลาง (Middle Income Trap) เนื่องด้วยเป็นประเทศรายได้ปานกลางมานานกว่า 40 ปี (พ.ศ. 2519 ถึงปัจจุบัน) และอาจต้องอยู่ในสถานะนี้ต่อไปหากยังไม่สามารถพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศให้เติบโตอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืนได้ รัฐบาลจึงเร่งพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศเพื่อให้ก้าวข้ามภาวะกับดักรายได้ปานกลางไปเป็นประเทศรายได้สูง (Thailand Future Foundation, 2013) โดยใช้กลไกสำคัญหนึ่งในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ คือ การพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises: SMEs) เพราะ SMEs มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจในหลายประเทศ ด้วยเป็นกิจการที่มีจำนวนมากที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับกิจการขนาดใหญ่ การเติบโตของ SMEs จึงส่งผลต่อผลิตภัณฑ์รวมในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) และการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ (Harash et al., 2014)

SMEs หมายถึง กิจการประเภทการผลิตทั้งในภาคอุตสาหกรรมและภาคการเกษตร ภาคการค้าที่รวมการค้าปลีกและค้าส่ง และภาคการบริการ ซึ่งมีเกณฑ์การกำหนดขนาดของกิจการโดยใช้จำนวนการจ้างงาน หรือมูลค่าสินทรัพย์ถาวรของกิจการ ตามคำจำกัดความของกฎกระทรวงอุตสาหกรรม ลงวันที่ 11 กันยายน พ.ศ. 2545 (สำนักแผนยุทธศาสตร์และนโยบาย, 2555) ซึ่ง SMEs ในประเทศไทยตามเกณฑ์ดังกล่าว มีจำนวนคิดเป็นสัดส่วนมากถึงร้อยละ 99.78 ของวิสาหกิจทั้งประเทศ และก่อให้เกิดการจ้างงานถึงร้อยละ 82.22 ของการจ้างงานรวมทั้งหมด (The Office of Small and Medium Enterprises Promotion, 2018) การพัฒนา SMEs ไทยให้เติบโตและเข้มแข็งจึงส่งผลให้เศรษฐกิจของประเทศเติบโตไปด้วย (Sucharitakul, 2015; Turner et al., 2016)

แม้ SMEs จะเป็นกลไกและฐานรากสำคัญในการขับเคลื่อนและสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจให้แก่ประเทศ แต่ SMEs ส่วนใหญ่ยังมีข้อจำกัดที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานและการเติบโตของกิจการ (Orantanaset et al., 2008) ซึ่งข้อจำกัดที่เป็นปัญหาหลักของ SMEs ไทย ได้แก่ ข้อจำกัดด้านเทคโนโลยีการผลิต การตลาด การเงินการบัญชี ทักษะแรงงาน การบริหารจัดการ (Angwarawong, 2010; Lohamshun, 2016) ข้อจำกัดดังกล่าวส่งผลต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุน โดยเฉพาะเงินทุนจากสถาบันการเงินหรือธนาคารที่เป็นแหล่งเงินทุนสำคัญ เพราะข้อจำกัดต่าง ๆ ของ SMEs ก่อให้เกิดความไม่สมมาตรของข้อมูล (Asymmetry of Information) ทำให้สถาบันการเงินได้รับข้อมูลที่ไม่เพียงพอต่อการพิจารณาความสามารถในการชำระหนี้และการประเมินความเสี่ยงในการอนุมัติสินเชื่อให้แก่ SMEs (Ackah & Vuvor, 2011; Harelimana, 2017)

นอกจากนี้ ปัจจัยด้านลักษณะของกิจการ คุณสมบัติของผู้บริหาร และการเงินการบัญชีของกิจการเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนด้วยเช่นกัน (Fatoki & Asah, 2011) ด้วยเป็นข้อมูลด้านผู้กู้ที่สถาบันการเงินให้ความสำคัญที่สุดในการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อให้แก่ SMEs (Pijitchumpol, 2011; Musamali & Tarus, 2013; Kung'u, 2015; Alharbi et al., 2018) เช่น สถาบันการเงินมักอนุมัติสินเชื่อให้แก่ SMEs ขนาดใหญ่และมีอายุกิจการหรือระยะเวลาในการดำเนินงานมากกว่า SMEs ขนาดเล็กและเพิ่งเริ่มดำเนินกิจการ เพราะสถาบันการเงินพิจารณาว่ากิจการมีความมั่นคงมากกว่าจึงมีความเสี่ยงน้อยกว่าในการให้กู้เงิน ส่วน SMEs ที่ผู้บริหารมีความรู้ ทักษะ หรือประสบการณ์ในการจัดการ สถาบันการเงินจะพิจารณาว่าสามารถบริหารกิจการให้ประสบผลสำเร็จและมีผลประกอบการที่ดีกว่า นอกจากนี้ SMEs ที่มีระบบการเงินและการบัญชีที่ดีและมีมาตรฐานจะสามารถจัดทำงบการเงินที่ถูกต้องและมีคุณภาพ ทำให้สถาบันการเงินได้รับข้อมูลทางการเงินและการบัญชีที่น่าเชื่อถือสำหรับการพิจารณาความเสี่ยงและสามารถในการชำระหนี้ของกิจการ SMEs ที่มีลักษณะดังกล่าวจึงมีโอกาสได้รับอนุมัติสินเชื่อหรือเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้มากกว่ากิจการที่ไม่มีระบบบัญชีที่ดี เป็นต้น (Fatoki & Asah, 2011) ซึ่งการเข้าถึงแหล่งเงินทุนวัดได้จากการสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนภายนอกกิจการ ด้วยอัตราดอกเบี้ยที่เหมาะสม มีต้นทุนต่ำ ใช้หลักประกันต่ำ มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการต่ำ และขั้นตอนในการอนุมัติเงินกู้มีความรวดเร็ว (Sarapaivanich & Kotey, 2006)

จังหวัดพิษณุโลกเป็นจังหวัดในกลุ่มภาคเหนือตอนล่าง 1 ซึ่งประกอบด้วยจังหวัดพิษณุโลก สุโขทัย ตาก และเพชรบูรณ์ โดยพิษณุโลกเป็นศูนย์กลางการคมนาคม การค้า การบริการ และโลจิสติกส์ ที่เชื่อมต่อเส้นทางกับประเทศเพื่อนบ้านในแนวระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตก (East-West Economic Corridor) และแนวระเบียงเศรษฐกิจเหนือ-ตะวันตก (North-West Economic Corridor) จึงเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพในการเพิ่มโอกาสทางธุรกิจให้แก่ SMEs ในจังหวัดให้สามารถเติบโตและเป็นกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจให้แก่ประเทศได้ (Information and Communication Division, 2013) แต่จากการวิเคราะห์อัตราการขยายตัวของ SMEs ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 กลับพบว่า SMEs จังหวัดพิษณุโลกมีค่าเฉลี่ยอัตราการขยายตัวที่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มจังหวัด และมีอัตราการขยายตัวต่ำที่สุดในกลุ่ม กล่าวคือ ค่าเฉลี่ยอัตราการขยายตัวของกลุ่มจังหวัด คือ 3.2% แต่ SMEs จังหวัดพิษณุโลกมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยไม่เกิน 2% ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มจังหวัดและต่ำที่สุดในกลุ่ม ในขณะที่ SMEs จังหวัดตากและอุตรดิตถ์มีอัตราการขยายตัวอยู่ในช่วง 4% - 6% สูงกว่าค่าเฉลี่ยและสูงที่สุดของกลุ่ม (Effinity, 2017)

ทั้งนี้ ปัญหาสำคัญในการดำเนินธุรกิจของ SMEs ในจังหวัดพิษณุโลกคือ SMEs มีเงินทุนไม่เพียงพอต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์และการขยายกิจการ เพราะ SMEs รายย่อยประสบปัญหาในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนจากสถาบันการเงิน กล่าวคือ การอนุมัติสินเชื่อใช้ระยะเวลาดำเนินการค่อนข้างนาน วงเงินจำกัดไม่เพียงพอต่อความต้องการของ SMEs ซึ่งเงินทุนที่ SMEs ในจังหวัดพิษณุโลกใช้ในการขยายกิจการเป็นเงินกู้จากสถาบันการเงินเพียงร้อยละ 11 เท่านั้น (Effinity, 2017) การเข้าไม่ถึงแหล่งเงินทุนส่งผลกระทบต่อการทำงานและทำให้ SMEs ขาดโอกาสในการพัฒนาและขยายกิจการให้เติบโต เช่น ขาดแคลนเงินทุนหมุนเวียนในการทำงาน ไม่สามารถลงทุนในเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมการผลิต เป็นต้น (Harash et al., 2014) ดังนั้น การสนับสนุนให้ SMEs เข้าถึงแหล่งเงินทุนได้มากขึ้นจึงเป็นการเพิ่มศักยภาพให้ SMEs มีความเข้มแข็ง สามารถดำเนินกิจการให้เติบโตและเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศให้เติบโตและก้าวพ้นจากภาวะกับดักรายได้ปานกลางได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เมื่อ SMEs ในจังหวัดพิษณุโลกมีอัตราการขยายตัวต่ำที่สุดในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 และประสบปัญหาในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนจากสถาบันการเงิน ในขณะที่การไม่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนส่งผลกระทบต่อการทำงานของ SMEs ทั้งในประเทศกำลังพัฒนา (Harash et al., 2014) และในประเทศสหภาพยุโรป (Poderys, 2015) และข้อจำกัดในการดำเนินกิจการของ SMEs และปัจจัยด้านกิจการ SMEs ทั้งลักษณะกิจการ คุณสมบัติของผู้บริหาร และการเงินการบัญชีของกิจการ ต่างเป็นปัจจัยภายใน SMEs และมีผลต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของ SMEs เช่นเดียวกัน จึงเป็นที่มาของปัญหาในการวิจัยนี้ว่าสภาพการณ์การเข้าถึงแหล่งเงินทุนจากสถาบันการเงินของ SMEs ในจังหวัดพิษณุโลกเป็นอย่างไร มีปัจจัยเชิงสาเหตุใดที่ส่งผลต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนจากสถาบันการเงินของ SMEs ในจังหวัดพิษณุโลก ปัจจัยด้านลักษณะกิจการ คุณสมบัติของผู้บริหาร และการเงินการบัญชีของกิจการ มีอิทธิพลต่อข้อจำกัดในการดำเนินงานและการเข้าถึงแหล่งเงินทุนจากสถาบันการเงินของ SMEs ในจังหวัดพิษณุโลกหรือไม่ อย่างไร

จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยพบว่ามิตบทความวิชาการและงานวิจัยเกี่ยวกับข้อจำกัดของ SMEs และการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของ SMEs ในภาพรวมและบริบทอื่น ๆ (Orantanaset et al., 2008; Sucharitakul, 2015; Tongaram, 2017) แต่ไม่พบการวิจัยเชิงประจักษ์ที่ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีผลต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในบริบทของ SMEs ในจังหวัดพิษณุโลก

ดังนั้น การวิจัยนี้จึงศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนจากสถาบันการเงิน และอิทธิพลของปัจจัยด้านกิจการ SMEs ได้แก่ ลักษณะกิจการ คุณสมบัติของผู้บริหาร และการเงินการบัญชีของกิจการ ที่มีผลต่อข้อจำกัดในการดำเนินงานและการเข้าถึงแหล่งเงินทุนจากสถาบันการเงินของ SMEs ในจังหวัดพิษณุโลก ซึ่งผลการวิจัยที่ได้จะเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการส่งเสริมและเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนให้แก่ SMEs ในจังหวัดพิษณุโลก และเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา SMEs ในจังหวัดพิษณุโลกและ SMEs ในประเทศไทยให้มีศักยภาพและสามารถเติบโตเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศให้เติบโตก้าวข้ามภาวะกับดักรายได้ปานกลางได้อย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์

1. ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนจากสถาบันการเงินของ SMEs ในจังหวัดพิษณุโลก
2. ศึกษาอิทธิพลของปัจจัยด้านกิจการ SMEs ได้แก่ ลักษณะกิจการ คุณสมบัติของผู้บริหาร และการเงินการบัญชีของกิจการ ที่มีผลต่อข้อจำกัดในการดำเนินงานและการเข้าถึงแหล่งเงินทุนจากสถาบันการเงินของ SMEs ในจังหวัดพิษณุโลก

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยนี้ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนและอิทธิพลของปัจจัยด้านลักษณะกิจการ การเงินการบัญชีของกิจการ และคุณสมบัติของผู้บริหารที่มีต่อข้อจำกัดในการดำเนินงานและการเข้าถึงแหล่งเงินทุนจากสถาบันการเงินของ SMEs ในจังหวัดพิษณุโลก ซึ่งมีขอบเขตตัวแปร ดังนี้

1. ตัวแปรด้านลักษณะกิจการ (Firm Characteristics) ได้แก่ อายุกิจการ ขนาดกิจการ รูปแบบกิจการ คุณสมบัติของผู้บริหาร (Entrepreneurial Characteristics) ได้แก่ การศึกษา ประสบการณ์ ความสามารถทางการบริหาร และการเงินการบัญชีของกิจการ (Financial Characteristics) ได้แก่ ผลประกอบการ หลักทรัพย์ ค้ำประกัน งบการเงินตามมาตรฐาน (Pijitchumpol, 2011; Musamali & Tarus, 2013; Kung'u, 2015; Alharbi et al., 2018)

2. ตัวแปรด้านข้อจำกัดในการดำเนินงานของกิจการ SMEs ประกอบด้วย ด้านเทคโนโลยีการผลิต การตลาด การเงินการบัญชี ทักษะแรงงาน การบริหารจัดการ (Angwarawong & Janjarat, 2010; Loharnshun, 2016)

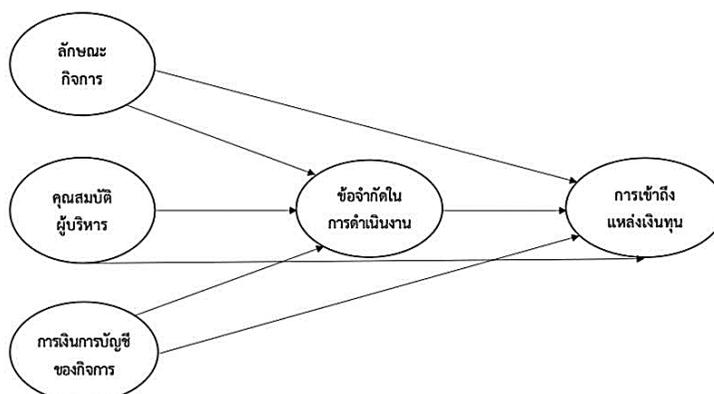
3. ตัวแปรด้านการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของ SMEs ประกอบด้วย การสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนภายนอกกิจการ ด้วยอัตราดอกเบี้ยต่ำ ใช้หลักประกันต่ำ มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการต่ำ และขั้นตอนในการอนุมัติเงินกู้มีความรวดเร็ว (Sarapaivanich & Kotey, 2006)

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ SMEs ในจังหวัดพิษณุโลก จำนวน 31,320 ราย ตามรายชื่อในทำเนียบวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจังหวัดพิษณุโลก ปี 2558 โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยมีจำนวน 395 ราย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถอธิบายได้ว่า SMEs มีปัญหาและอุปสรรคในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนจากสถาบันการเงิน เพราะ SMEs ส่วนใหญ่มีข้อจำกัดในกิจการ (Tunsri, 2013; The Office of Small and Medium Enterprises Promotion, 2016; Effinity, 2017a) ด้านเทคโนโลยีการผลิต การตลาด การเงินการบัญชี ทักษะแรงงาน การบริหารจัดการ (Angwarawong & Janjarat, 2010; Loharnshun, 2016) นอกจากนี้ ปัจจัยด้านลักษณะกิจการ คุณสมบัติของผู้บริหาร และการเงินการบัญชีของกิจการ ส่งผลต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของ SMEs ด้วยเช่นกัน (Pijitchumpol, 2011; Musamali, & Tarus, 2013; Kung'u, 2015; Alharbi et al., 2018) และด้วยปัจจัยด้านลักษณะกิจการ คุณสมบัติของผู้บริหาร และการเงินการบัญชีของกิจการ เป็นปัจจัยภายในกิจการซึ่งอาจมีอิทธิพลต่อข้อจำกัดในการดำเนินกิจการของ SMEs ที่ส่งผลต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของ SMEs ดังนั้นการวิจัยนี้จึงสรุปกรอบแนวคิดการวิจัยดังภาพ 1 และสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

- H1: ลักษณะกิจการส่งผลต่อข้อจำกัดในการดำเนินงานของ SMEs ในจังหวัดพิษณุโลก
- H2: ลักษณะกิจการส่งผลต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของ SMEs ในจังหวัดพิษณุโลก
- H3: คุณสมบัติผู้บริหารส่งผลต่อข้อจำกัดในการดำเนินงานของ SMEs ในจังหวัดพิษณุโลก
- H4: คุณสมบัติผู้บริหารส่งผลต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของ SMEs ในจังหวัดพิษณุโลก
- H5: การเงินการบัญชีของกิจการส่งผลต่อข้อจำกัดในการดำเนินงานของ SMEs ในจังหวัดพิษณุโลก
- H6: การเงินการบัญชีของกิจการส่งผลต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของ SMEs ในจังหวัดพิษณุโลก
- H7: ข้อจำกัดในการดำเนินงานส่งผลต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของ SMEs ในจังหวัดพิษณุโลก

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัย ได้แก่ วิชาสหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในเขตจังหวัดพิษณุโลก ตามทำเนียบ SMEs ปี พ.ศ. 2558 จำนวน 31,320 ราย (Effinity, 2017)

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย กำหนดขนาดโดยใช้สูตรของ Taro Yamane ซึ่งใช้สำหรับการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ค่าความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ ได้จำนวน 395 ราย และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ในการเลือกตัวอย่างเพื่อเก็บข้อมูล

เครื่องมือในการเก็บข้อมูล คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) แบบ 5 ระดับ (Likert Rating Scale) ที่มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.91 เก็บข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามด้วยตนเองและคณะทำงานเก็บข้อมูล มีอัตราการตอบกลับ (Response Rate) 305 ฉบับ หรือร้อยละ 77.22 และมี 297 ฉบับที่มีข้อมูลสมบูรณ์และสามารถนำไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไปได้

การวิเคราะห์ข้อมูล การวิจัยนี้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาอธิบายลักษณะกิจการ คุณสมบัติของผู้บริหาร และลักษณะทางการเงินของกิจการ ข้อจำกัดในการดำเนินงานของ SMEs และการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของ SMEs โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) รวมทั้งศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุของการเข้าถึงแหล่งเงินทุนจากสถาบันการเงินของ SMEs ในจังหวัดพิษณุโลก ด้วยการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling: SEM) เพื่อตรวจสอบความกลมกลืนของแบบจำลองการวิจัยกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Model Fit) โดยทำการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลเชิงประจักษ์ (Assessment of Model Fit) และดัชนีที่ใช้ตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดล (Measurement Model) กับข้อมูลเชิงประจักษ์ ได้แก่ ดัชนีค่า Chi-Square, χ^2/df , CFI, GFI, AGFI, RMSEA และ SRMR

ผลการวิจัย

การนำเสนอผลการวิจัยแบ่งเป็น 4 ส่วน ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 52.80 เป็นเพศหญิงร้อยละ 47.20 เป็นกิจการประเภทบุคคลธรรมดาหรือกิจการเจ้าของคนเดียว ร้อยละ 70.0 รองลงมาเป็นกิจการที่ไม่จดทะเบียน ร้อยละ 21.9 และกิจการประเภทบริษัทมหาชนจำกัดน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 0.3 ส่วนใหญ่เป็นกิจการที่มีระยะเวลาในการดำเนินกิจการ 3-5 ปี และมากกว่า 5 ปีแต่ไม่ถึง 10 ปี เป็นจำนวนเท่ากัน คือ ร้อยละ 29.6 รองลงมามีระยะเวลาในการดำเนินกิจการน้อยกว่า 3 ปี ร้อยละ 23.6 และมีระยะเวลาในการดำเนินกิจการตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไปเป็นจำนวนน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 17.2

2. ผลการประเมินโมเดลการวัด (Assessment of Measurement Model)

การวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency Reliability) พบว่าตัวแปรแฝงทุกตัวมีค่า Composite Reliability มากกว่า 0.70 และมีค่า Cronbach's Alpha มากกว่า 0.70 ซึ่งแสดงว่าตัวแปรแฝงทุกตัวมีความน่าเชื่อถือ ส่วนการวิเคราะห์ความตรงเชิงสอดคล้อง (Convergent Validity) พบว่าตัวแปรแฝงทุกตัวมีค่า AVE มากกว่า 0.50 แสดงว่าตัวแปรสังเกตของตัวแปรแฝงเดียวกันมีความตรงเชิงสอดคล้องกันในทุกตัวแปรแฝงของตัวแบบ นอกจากนี้ การวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของตัวแปรสังเกต (Indicator Reliability) พบว่า ตัวแปรสังเกตส่วนใหญ่มีค่า Factor Loading มากกว่า 0.70 แสดงว่าตัวแปรสังเกตทุกตัวในตัวแบบมีความน่าเชื่อถือ (Hair et al., 2013) ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 การตรวจสอบความเที่ยงและการตรวจสอบความตรงแบบศูนย์รวม

ตัวแปรแฝง/ตัวแปรสังเกตได้		Factor Loading	Cronbach's Alpha	AVE	CR
ลักษณะกิจการ			0.923	0.660	0.853
EP1	อายุกิจการ	0.770			
EP2	ขนาดกิจการ	0.807			
EP3	รูปแบบกิจการ	0.857			
คุณสมบัติของผู้บริหาร			0.934	0.826	0.934
MG1	การศึกษา	0.912			
MG2	ประสบการณ์	0.913			
MG3	ความสามารถทางการบริหาร	0.901			
การเงินการบัญชีของกิจการ			0.938	0.836	0.939
FN1	ผลประโยชน์	0.742			
FN2	หลักทรัพย์ค้ำประกัน	0.750			
FN3	งบการเงินตามมาตรฐาน	0.837			
ข้อจำกัดในการดำเนินงานของกิจการ			0.938	0.802	0.953
LM1	ด้านเทคโนโลยีการผลิต	0.892			
LM2	ด้านการตลาด	0.868			
LM3	ด้านการเงินการบัญชี	0.944			
LM4	ด้านทักษะแรงงาน	0.878			
LM5	ด้านการบริหารจัดการ	0.895			
การเข้าถึงแหล่งเงินทุน			0.866	0.615	0.864
AF1	การเข้าถึงแหล่งเงินทุนด้วยอัตราดอกเบี้ยต่ำ	0.697			
AF2	การเข้าถึงแหล่งเงินทุนโดยใช้หลักประกันต่ำ	0.731			
AF3	การเข้าถึงแหล่งเงินทุนด้วยค่าใช้จ่ายในการดำเนินการต่ำ	0.846			
AF4	การเข้าถึงแหล่งเงินทุนด้วยขั้นตอนในการอนุมัติเงินกู้มีความรวดเร็ว	0.851			

หมายเหตุ : เมื่อ $CR = \frac{(\sum \lambda)^2}{(\sum \lambda)^2 + \sum(\theta)}$; และ $AVE = \frac{(\sum \lambda^2)}{(\sum \lambda^2) + \sum(\theta)}$

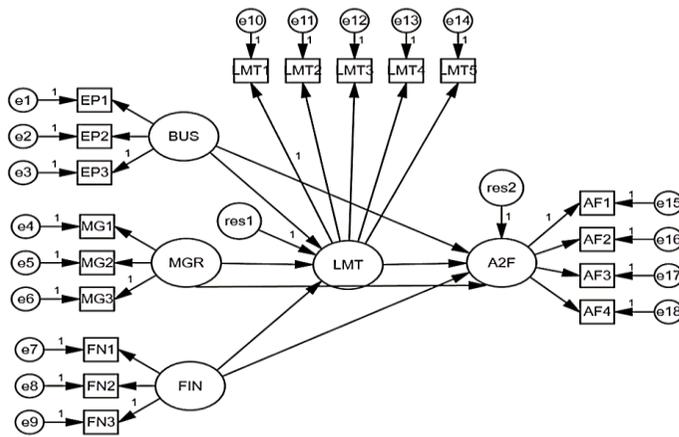
สำหรับการวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงจำแนก (Discriminant Validity) พบว่าค่ารากที่สองของความแปรปรวนเฉลี่ย (\sqrt{AVE} = Square Root of Average Variance Extracted) ของแต่ละตัวแปรแฝง มีค่ามากกว่าค่าสหสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบคือตัวแปรแฝงนั้นกับตัวแปรแฝงอื่นในตัวแบบ แสดงว่าตัวแปรแฝงทั้งหมดของตัวแบบมีความเที่ยงตรงเชิงจำแนก และถูกวัดด้วยตัวแปรสังเกตที่ถูกต้องซึ่งหมายถึงมาตรวัดมีความเที่ยงตรงเชิงจำแนก (Hair et al., 2013) ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 ความเที่ยงตรงเชิงจำแนก (Discriminant Validity)

	1	2	3	4	5
1. ลักษณะกิจการ	0.812				
2. คุณสมบัติของผู้บริหาร	0.651	0.909			
3. การเงินการบัญชีของกิจการ	0.507	0.564	0.914		
4. ข้อจำกัดในการดำเนินงานของกิจการ	0.521	0.501	0.426	0.896	
5. การเข้าถึงแหล่งเงินทุน	0.482	0.389	0.305	0.430	0.784

หมายเหตุ: \sqrt{AVE} ของตัวแปรแฝงแต่ละตัว คือ ค่าที่ขีดเส้นใต้ตามแนวทแยงมุม
ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบ คือ ค่าที่อยู่ใต้แนวทแยงมุม

3. ผลการวิเคราะห์สมการโครงสร้างโมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีผลต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุน

$\chi^2 = 136.161, df = 113, \chi^2/df = 1.205, p\text{-value} = 0.068,$

$GFI = 0.951, RMSEA = 0.026, IFI = 0.996, CFI = 0.996, NFI = 0.975$

ภาพ 2 ผลการวิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ

จากภาพ 2 ผลการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างตามสมมติฐาน เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ศึกษา โดยตรวจสอบค่าความสอดคล้องกลมกลืน (Model Fit) กับข้อมูลเชิงประจักษ์ เมื่อมีการปรับโมเดลให้สอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และนำค่าสถิติที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ในการพิจารณาที่กำหนด พบว่าโมเดลการเข้าถึงแหล่งเงินทุนจากสถาบันการเงิน ที่ประกอบด้วย ลักษณะกิจการ คุณสมบัติของผู้บริหาร การเงินการบัญชีของกิจการ และข้อจำกัดในการดำเนินงานของกิจการ มีความสอดคล้อง

กับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ดี ($\chi^2 = 136.161$, $df = 113$, $\chi^2/df = 1.205$, $p\text{-value} = 0.068$, $GFI = 0.951$, $IFI = 0.996$, $CFI = 0.996$, $RMSEA = 0.026$) สรุปได้ว่า การเข้าถึงแหล่งเงินทุนจากสถาบันการเงินมีความสอดคล้องกลมกลืนกับโมเดลทางทฤษฎีที่กำหนดไว้ในระดับที่ยอมรับได้

สำหรับผลการวิเคราะห์สมการโครงสร้างกับข้อมูลเชิงประจักษ์ที่มีความกลมกลืนของปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลตามสมมติฐานการวิจัย สรุปได้ดังตาราง 3

ตาราง 3 ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน / เส้นทาง	สัมประสิทธิ์เส้นทาง (β)	t-value	ผลการทดสอบ
H1 : ลักษณะกิจการ \rightarrow ข้อจำกัดในการดำเนินงาน	.251	3.304***	สนับสนุน
H2 : ลักษณะกิจการ \rightarrow การเข้าถึงแหล่งเงินทุน	.336	3.077**	สนับสนุน
H3 : คุณสมบัตินักบริหาร \rightarrow ข้อจำกัดในการดำเนินงาน	-.079	-1.008	ไม่สนับสนุน
H4 : คุณสมบัตินักบริหาร \rightarrow การเข้าถึงแหล่งเงินทุน	.117	1.067	ไม่สนับสนุน
H5 : การเงินการบัญชีของกิจการ \rightarrow ข้อจำกัดในการดำเนินงาน	.556	9.883***	สนับสนุน
H6 : การเงินการบัญชีของกิจการ \rightarrow การเข้าถึงแหล่งเงินทุน	-.152	-1.650	ไม่สนับสนุน
H7 : ข้อจำกัดในการดำเนินงาน \rightarrow การเข้าถึงแหล่งเงินทุน	.289	2.467*	สนับสนุน

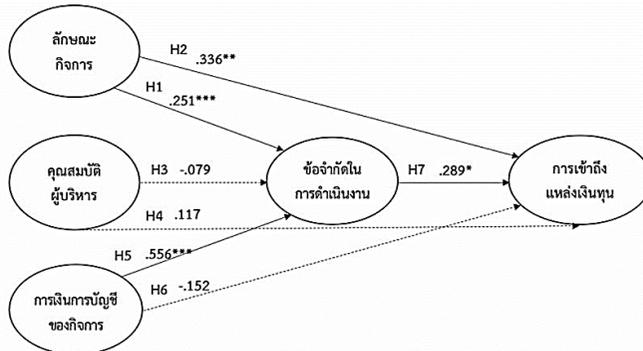
หมายเหตุ : (1) * หมายถึง นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($p < 0.05$) ($1.96 \leq t\text{-value} < 2.576$)

(2) ** หมายถึง นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($p < 0.01$) ($t\text{-value} \geq 2.576$)

(3) *** หมายถึง นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ($p < 0.001$) ($t\text{-value} \geq 3.291$)

จากตาราง 3 พบว่าสมมติฐานที่ 1 ลักษณะกิจการมีอิทธิพลต่อข้อจำกัดในการดำเนินงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง 0.251 ($\beta_1 = 0.251$, $t = 3.304$, $p < 0.001$) สมมติฐานที่ 2 ลักษณะกิจการมีอิทธิพลต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง 0.336 ($\beta_2 = 0.336$, $t = 3.007$, $p < 0.01$) สมมติฐานที่ 3 ข้อมูลเชิงประจักษ์ยังไม่สนับสนุนว่าคุณสมบัติผู้บริหารมีอิทธิพลต่อข้อจำกัดในการดำเนินงาน ($\beta_3 = -0.079$, $t = -1.008$, $p > 0.05$) สมมติฐานที่ 4 ข้อมูลเชิงประจักษ์ยังไม่สนับสนุนว่าคุณสมบัติผู้บริหารมีอิทธิพลต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ($\beta_4 = 0.117$, $t = 1.067$, $p > 0.05$) สมมติฐานที่ 5 การเงินการบัญชีของกิจการมีอิทธิพลต่อข้อจำกัดในการดำเนินงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง 0.556 ($\beta_5 = 0.556$, $t = 9.883$, $p < 0.001$) สมมติฐานที่ 6 ข้อมูลเชิงประจักษ์ยังไม่สนับสนุนว่าการเงินการบัญชีของกิจการมีอิทธิพลต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ($\beta_6 = -0.152$, $t = -1.650$, $p > 0.05$) สมมติฐานที่ 7 ข้อจำกัดในการดำเนินงานมีอิทธิพลต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง 0.289 ($\beta_7 = 0.289$, $t = 2.467$, $p < 0.05$)

4. ผลการวิเคราะห์ค่าอิทธิพลของตัวแปรบุปปัจจัยที่มีต่อตัวแปรตาม

ผลการวิเคราะห์ค่าอิทธิพลของตัวแปรบุปปัจจัยที่มีต่อตัวแปรตาม พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลรวม (Total Effect) ต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนสูงสุด คือ ลักษณะกิจการ (TE = .405) รองลงมา คือ ข้อจำกัดในการดำเนินงาน (TE = .289) และคุณลักษณะผู้บริหาร (TE = .095) ตามลำดับ ส่วนปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงต่อข้อจำกัดในการดำเนินงานสูงสุด คือ การเงินการบัญชีของกิจการ (TE = .556) รองลงมา คือ ลักษณะกิจการ (TE = .251) ดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 อิทธิพลของตัวแปรบุปปัจจัยที่มีต่อตัวแปรตาม

ตัวแปรตาม (Latent variables)	อิทธิพล (Effect)	ตัวแปรบุปปัจจัย (Antecedents)			
		ลักษณะ กิจการ	คุณสมบัติ ผู้บริหาร	การเงินการบัญชี ของกิจการ	ข้อจำกัดในการ ดำเนินงาน
ข้อจำกัดในการ ดำเนินงาน	DE	.251	-.079	.556	.000
	IE	.000	.000	.000	.000
การเข้าถึงแหล่งเงินทุน	TE	.251	-.079	.556	.000
	DE	.336	.117	-.152	.289
	IE	.069	-.022	.152	.000
	TE	.405	.095	.000	.289

หมายเหตุ : DE = Direct Effect, IE = Indirect Effect, TE = Total Effect

สรุปและอภิปรายผล

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า โมเดลการเข้าถึงแหล่งเงินทุนจากสถาบันการเงิน ได้แก่ ลักษณะกิจการ คุณสมบัติของผู้บริหาร การเงินการบัญชีของกิจการ และข้อจำกัดในการดำเนินงานของกิจการ มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ดี ($\chi^2 = 136.161$, $df = 113$, $\chi^2/df = 1.205$, $p\text{-value} = 0.068$, $GFI = 0.951$, $IFI = 0.996$, $CFI = 0.996$, $RMSEA = 0.026$) แสดงว่าการเข้าถึงแหล่งเงินทุนจากสถาบันการเงินมีความสอดคล้องกลมกลืนกับโมเดลทางทฤษฎีที่กำหนดไว้ในระดับที่ยอมรับได้ นอกจากนี้ ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า ลักษณะกิจการและการเงินการบัญชีของกิจการมีอิทธิพลต่อข้อจำกัดในการดำเนินงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 รวมทั้งลักษณะกิจการและข้อจำกัดในการดำเนินงานมีอิทธิพลต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ ในขณะที่ ข้อมูลเชิงประจักษ์ยังไม่สนับสนุนว่าการเงินการบัญชีของกิจการมีอิทธิพลต่อข้อจำกัดในการดำเนินงานและการเข้าถึงแหล่งเงินทุน นอกจากนี้ อิทธิพลของตัวแปรบุปปัจจัยที่มีอิทธิพลรวม (Total Effect) ต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนสูงสุด คือ ลักษณะกิจการ รองลงมา คือ ข้อจำกัดในการดำเนินงาน และคุณลักษณะผู้บริหาร ตามลำดับ

การอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัย มีดังนี้

1. ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนจากสถาบันการเงินของ SMEs ในจังหวัดพิษณุโลก

ผลการวิจัยพบว่าลักษณะกิจการและข้อจำกัดในการดำเนินงานเป็นปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของ SMEs ในจังหวัดพิษณุโลก โดยในด้านลักษณะกิจการที่มีผลต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนนั้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ Musamali & Tarus (2013) และ Pongtanee (2011) ที่พบว่าลักษณะกิจการ ได้แก่ ขนาดของกิจการ อายุของกิจการ มีผลต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของ SMEs กล่าวคือ กิจการขนาดใหญ่มีโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนมากกว่ากิจการขนาดเล็ก ทั้งนี้ เพราะสถาบันการเงินมองว่าการปล่อยสินเชื่อแก่กิจการขนาดเล็กมีต้นทุนในการดำเนินงานต่อรายได้สูง และกิจการขนาดเล็กมักขาดหลักฐานที่น่าเชื่อถือในการขอสินเชื่อ ทำให้สถาบันการเงินมีความเสี่ยงสูงในการอนุมัติสินเชื่อให้ นอกจากนี้ อายุกิจการมีผลต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนเพราะกิจการรายใหม่ที่เพิ่งเริ่มดำเนินกิจการ หรือกิจการที่มีระยะเวลาดำเนินการน้อยมักไม่มีผลประกอบการในอดีตมาให้สถาบันการเงินพิจารณาความน่าเชื่อถือประกอบการอนุมัติสินเชื่อ จึงประสบปัญหาในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนมากกว่ากิจการขนาดใหญ่

ส่วนผลการวิจัยด้านปัจจัยข้อจำกัดในการดำเนินงานที่มีผลต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนนั้น สอดคล้องกับการศึกษาสถานการณ์ SMEs จากสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ที่ระบุว่า SMEs ไม่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ เพราะมีข้อจำกัดจากผู้ประกอบการเอง เช่น ข้อจำกัดด้านการบริหารจัดการที่ดี ข้อจำกัดด้านการเงินการบัญชีที่ดี ซึ่งส่งผลต่อความน่าเชื่อถือของเอกสารทางการเงินและความเป็นไปได้ของธุรกิจที่สถาบันการเงินใช้พิจารณาประกอบการอนุมัติการกู้ยืม (Office of Small and Medium Enterprises Promotion, 2008) และข้อจำกัดด้านการตลาดที่ส่งผลต่อส่วนแบ่งการตลาดและแผนการตลาด (Raksong, 2015) ซึ่งทำให้ SMEs ขาดศักยภาพในการดำเนินธุรกิจและขาดความพร้อมในการขอสินเชื่อจากสถาบันการเงิน และส่งผลให้สถาบันการเงินขาดความเชื่อมั่นในการอนุมัติสินเชื่อ (Tantiworawong, 2018))

2. อิทธิพลของปัจจัยด้านกิจการ SMEs ได้แก่ ลักษณะกิจการ คุณสมบัติของผู้บริหาร และการเงินการบัญชีของกิจการ ที่มีผลต่อข้อจำกัดในการดำเนินงานและการเข้าถึงแหล่งเงินทุนจากสถาบันการเงินของ SMEs ในจังหวัดพิษณุโลก

ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยด้านลักษณะกิจการและการเงินการบัญชีของกิจการมีอิทธิพลทางตรงต่อข้อจำกัดในการดำเนินงานของ SMEs ในจังหวัดพิษณุโลก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Office of Small and Medium Enterprises Promotion, 2018) และ Punyasavatsut (2011) ที่พบว่ากิจการขนาดเล็กจะมีข้อจำกัดด้านจำนวนบุคลากร และไม่สามารถหาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถมาดูแลงานเฉพาะด้าน เช่น ด้านการตลาด บัญชี ภาษี บริหารงานบุคคล ได้เทียบเท่ากับองค์กรขนาดใหญ่ ทำให้คนในองค์กรต้องทำหน้าที่หลายอย่าง เจ้าของกิจการต้องใช้เวลาส่วนใหญ่ในการลงมือปฏิบัติงานด้วยตนเอง จึงเหลือเวลาในการวางแผน การกำหนดแผนกลยุทธ์และนโยบายในการทำงาน ซึ่งผลการสำรวจพบว่า 87% ของ SME ไม่มีเวลาสำหรับการบริหารตลาดและการสร้างจุดเด่นให้แตกต่างจากคู่แข่ง ดังนั้นลักษณะของกิจการดังกล่าวจึงมีอิทธิพลต่อข้อจำกัดในการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการ ด้านทักษะแรงงาน และด้านการตลาด

นอกจากนี้จากผลการวิจัยที่พบว่าการเงินการบัญชีของกิจการมีอิทธิพลทางตรงต่อข้อจำกัดในการดำเนินงานของ SMEs ในจังหวัดพิษณุโลกนั้น สอดคล้องกับงานวิจัยของธนาคารทหารไทย (TMB SME Insights, 2018) เกี่ยวกับพฤติกรรมการค้าเงินธุรกิจของ SMEs ที่ผลสำรวจพบว่า SMEs ไม่มีระบบบัญชีที่ดี ไม่มีงบการเงินตามมาตรฐานที่วัดผลประกอบการได้ชัดเจน และไม่ได้ทำบัญชีแยกเงินส่วนตัวกับเงินส่วนกิจการ โดย 67% ของ SMEs มีพฤติกรรมใช้เงินส่วนธุรกิจรวมกันกับเงินส่วนตัว ซึ่งมีอิทธิพลต่อข้อจำกัดด้านการเงินการบัญชีของกิจการ นอกจากนี้ 84% ของ SMEs ใช้เงินทุนของตนเองที่เก็บมาทั้งชีวิตลงทุนโดยปราศจากการวางแผน และกว่า 72% ดำเนินธุรกิจโดยไม่ใช้แผนธุรกิจ ทำให้ SME จำนวนมากใช้เงินลงทุนไปมากโดยไม่ทราบต้นทุนที่แท้จริงทำให้ได้รับผลตอบแทนที่ไม่เหมาะสมหรือไม่คุ้มค่า ซึ่งส่งผลต่อข้อจำกัดในการดำเนินงานด้าน

เทคโนโลยีการผลิตของกิจการ และอีก 27% ของ SMEs ที่ใช้เงินกู้เอกชนประสงค์หรือใช้เงินล่วงหน้าจากบัตรเครดิตซึ่งเข้าถึงได้ง่ายแต่ต่ออัตราดอกเบี้ยสูงมาก จึงมีความเสี่ยงสูงที่จะทำให้ SMEs เกิดปัญหาหนี้สินเรื้อรัง และส่งผลกระทบต่อผลประกอบการของกิจการ ซึ่งลักษณะการเงินการบัญชีของ SMEs ดังกล่าวมีอิทธิพลต่อข้อจำกัดในการดำเนินงานโดยเฉพาะข้อจำกัดด้านการเงินการบัญชีของ SMEs

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. การวิจัยนี้ให้ข้อมูลด้านปัจจัยที่เป็นสาเหตุทำให้ SMEs มีข้อจำกัดในการดำเนินงานและเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนจากสถาบันการเงินของ SMEs ในจังหวัดพิษณุโลก ซึ่งผู้ประกอบการ SMEs ทั่วไปสามารถนำข้อมูลจากผลการวิจัยไปใช้ในการเตรียมความพร้อมด้านคุณสมบัติต่าง ๆ และด้านการเงินการบัญชีของกิจการ สำหรับดำเนินการขอสินเชื่อจากสถาบันการเงินและเพื่อเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนจากสถาบันการเงินให้มากขึ้น

2. ข้อมูลจากผลการวิจัยนี้เป็นปัจจัยสาเหตุของการเข้าถึงแหล่งเงินทุนที่มาจากความคิดเห็นของ SMEs ในพิษณุโลก ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน เช่น สถาบันการเงิน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs สามารถนำข้อมูลที่สะท้อนจาก SMEs ไปเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย หลักเกณฑ์ และการดำเนินการ เพื่อส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งเงินทุนให้แก่ SMEs เพื่อให้ SMEs สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้มากขึ้นและสามารถมีเงินทุนในการพัฒนากิจการให้เติบโตและเป็นกลไกในการสร้างการเติบโตให้กับเศรษฐกิจของประเทศได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

เนื่องจากการวิจัยนี้เป็นการวิจัยที่เก็บข้อมูลจาก SMEs ในจังหวัดพิษณุโลก แต่การเข้าถึงแหล่งเงินทุนหรือการขอสินเชื่อจากสถาบันการเงิน มีผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องหลายฝ่าย ได้แก่ ผู้ประกอบการหรือผู้กู้ สถาบันการเงินหรือผู้ให้กู้ และหน่วยงานภาครัฐที่เป็นผู้กำหนดนโยบายทางการเงินในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ SMEs และสถาบันการเงิน ดังนั้น การวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุในความคิดเห็นของสถาบันการเงิน เพื่อเป็นข้อมูลให้ SMEs ได้ทราบแนวทางในการพิจารณาและอนุมัติสินเชื่อ และสามารถนำข้อมูลไปใช้เป็นประโยชน์ในการเตรียมความพร้อมให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่สถาบันการเงินกำหนด

เอกสารอ้างอิง

- สำนักแผนยุทธศาสตร์และนโยบาย. (2555). *ทิศทางการส่งเสริม SMEs และจัดทำโครงการภายใต้แผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs ของประเทศ ปี 2557*. กรุงเทพฯ: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม.
- Ackah, J., & Vuvor, S. (2011). *The Challenges faced by Small & Medium Enterprises (SMEs) in Obtaining Credit in Ghana*. School of Management.
- Alharbi, R. K., Yahya, S. B., & Ahmed, E. R. (2018). Characteristics of manager's and SMEs performance: the role of access to finance as a moderator. *International Journal of Engineering & Technology*, 7(4), 5115-5119.
- Angwarawong, S. (2010). Problems Relating the Sources of Capital Fund of SMEs in Thailand. *Economics and Public Policy Journal*, 42-54.
- Ayandibu, O. A., & Houfhton, J. (2017). The role of SMEs in local economic development. *Journal of Business and Retail Management Research*, 11(2), 133-139.
- Bongomin, G. O. C., Ntayi, J. M., & Munene, J. C. (2017). The relationship between access to finance and growth of SMEs in developing economies. *Review of International Business and Strategy*, 520-538.

- Effinity. (2017a). *Alternative Finance for Small and Medium Enterprises*. Bangkok: The Office of Small and Medium Enterprises Promotion.
- Effinity. (2017b). *The Promotion for Small and Medium Enterprises in Hinterland*. Bangkok: The Office of Small and Medium Enterprises Promotion.
- Fatoki, O., & Asah, F. (2011). The Impact of Firm and Entrepreneurial Characteristics on Access to Debt Finance by SMEs in King Williams' Town, South Africa. *International Journal of Business and Management*, 6(8), 170-179.
- Hair Jr, J. F., Hult, F. R. M., Ringle, C., & Sarstedt, M. (2013). *A primer of partial least squares structural equation modeling (PLS-SEM)*. London: SAGE Publications.
- Harash E., Al-Timimi S., & Alasaadi J. (2014). The Influence of Finance on Performance of Small and Medium Enterprises (SMES). *International Journal of Engineering and Innovative Technology (IJEIT)*, 4(3), 161-167.
- Harelimana, J. B. (2017). Role of Access to Finance for the Performance of Small and Medium enterprise in Muhoza Sector, Rwanda. *Business and Economics Journal*, 8(1), 559-567.
- Information and Communication Division. (2013). *Summarised Report of Phitsanulok*. Phitsanulok: The Office of Phitsanulok Province.
- Kung'u, G. K. (2015). Factors Influencing Small and Medium Enterprises' Access to Funding in Kenya: A Case Study of Westlands Division. Retrieved from <https://ssrn.com/abstract=2665041>
- Loharnshun, P. (2016). *Revealing 8 main obstacles of Thai SMEs by DIP*. Bangkok: Department of Industrial Promotion.
- Murigi, Mary. (2012). *The Effect of Financial Access on the Financial Performance of Small and Micro Enterprises in Mukuru Slums*. Nairobi: University of Nairobi.
- Musamali, M. M., & Tarus, D. K. (2013). Does firm Profile Influence Financial Access Among Small and Medium Enterprises in Kenya? *Asian Economic and Financial Review*, 3(6), 714-723.
- Office of Small and Medium Enterprises Promotion. (2008). *SMEs White Paper Report*. Bangkok: Office of Small and Medium Enterprises Promotion.
- Office of Small and Medium Enterprises Promotion. (2018). *Problems and Obstacles Faced by SMEs*. Bangkok.
- Orantanaset, J., Yossomsan, W., Siritam, S., & Siripunyawat, S. (2008). *Access to Finance and the Cause of Non-Performing Loan of SMEs: A Case Study of Northern Thailand*. Chiangmai: Northern Region Office of Bank of Thailand.
- Pijitchumpol, K. (2011). Factors the Affect to the Cosideration of Financial Institutions in Granting a Credit to Small and Medium Enterprises (SMEs). *The 4th Annual PSU Phuket Research Conference*. Bangkok: Prince of Songkla University .
- Poderys D. (2015). Does Access to External Finance Affect Development of Small and Medium Enterprises and Economic Growth? *European Journal of Business Science and Technology*, 1(1), 43-53.
- Punyasavatsut, C. (2011). SMEs Access to finance in Thailand. In C. O. Harvie, *Small and Medium Enterprises (SMEs) Access to Finance in Selected East Asian Economies* Jakarta: ERIA Research Project Report 2010-2014.

- Raksong, S. (2015). Factors Influencing Accessibility to Bank Credit by Small and Medium Sized Enterprises (SMEs) in Northern Thailand. *University of Thai Chamber of Commerce Journal Humanities and Social Sciences*, 35(4), 84-100.
- Sarapaivanich, N., & Kotey, B. (2006). The effect of investment readiness in accessing external finance of SMEs in Thailand. *Journal of Enterprising Culture*, 14(03), 219-239.
- Sucharitakul, C. (2015). Financing SMEs to Enhance Thailand's Competitiveness. *The National Defence College of Thailand Journal*, 57(1), 35-52.
- Tantiworawong, A. (2018). *The Study and Analysis of Access to Finance of SME*. Bangkok: Fiscal Policy Office.
- Thailand Future Foundation. (2013). *SMEs's problems...Country's problem*. Bangkok: Thailand Future Foundation.
- The Office of Small and Medium Enterprises Promotion. (2016). *SMEs Promotion Master Plan (2017 - 2021)*. Bangkok: The Office of Small and Medium Enterprises Promotion.
- The Office of Small and Medium Enterprises Promotion. (2018). *Number and Employment of SMEs in 2018*. Bangkok: The Office of Small and Medium Enterprises Promotion.
- Tirasriwat, A. (2012). Accounting Information Problems Which are the Obstacles to SMEs Financing. *ALPHEIT Journal*, 18(2), 186-198.
- TMB SME Insights. (2018). *7 Pitfalls Hindering the Achievement of SMEs*. Bangkok: Thai Military Bank.
- Tongaram, D. (2017, January 26-29). Access to Finance...Challenge for Region Economy and SMEs. *Thansettakij*.
- Tunsri, K. (2013). *X ray Access to Finance of SMEs*. Khon Kaen: Bank of Thailand (Northeastern Region Office).
- Turner, T., Sermcheep, S., Anantasirijdiat, S., & Srisangnam, P. (2016). Small and Medium-Sized Enterprises in Thailand: Government Policy and Economic Development. *Journal of Public Administration*, 38(4), 251-269.